

ALMINNELIGE FORRESTNINGSVILKÅR MV.

Gjeldende fra

01 August 2022

ALMINNELIGE FORRETNINGSVILKÅR

Disse alminnelige forretningsvilkårene ("**Forretningsvilkårene**") er basert på norsk lovgivning og EØS-regelverk som Clarksons Platou Projects Sales AS («**CPF**» eller «**Foretaket**») er forpliktet til å følge. Vilråene erstatter i sin helhet tidligere versjoner av Forretningsvilkårene. Forretningsvilkårene er basert på en mal utarbeidet av Verdipapirforetakenes Forbund, med tilpasninger.

Foretakets kunder anses å ha vedtatt Forretningsvilkårene som bindende for seg når Kunden, etter å ha signert kundeavtale eller etter å ha mottatt vilråene, inngir ordre, inngår avtaler eller gjennomfører handel med CPF.

1. Kort om Clarksons Project Finance AS

1.1. Kontaktinformasjon

Clarksons Project Finance AS
Organisasjonsnummer: 998 788 129
Munkedamsveien 62C, 0270 Oslo, Norge
Tlf: +47 23 11 20 00
Faks: +47 23 11 23 27

projectsales.oslo@clarksons.com

LEI: 254900FIEOUGOY9GLV31

GIIN: EMB4H4.99999.SL.578

For ytterligere informasjon om kommunikasjon direkte med CPF, se punkt 25.

1.2. Kunderelasjoner

Dersom kunden benytter seg av tjenester fra både CPF og Clarksons Securities AS vil det måtte inngås felles kundeavtaler.

Det fremkommer av kundeavtalen med vedlegg om kundeforholdet er inngått med Clarksons Project Finance AS alene eller med Clarksons Project Finance AS i fellesskap med Clarksons Securities AS. I tilfeller der det er inngått felles kundeavtale, vil det fremgå av sluttseddelen/tildelingsbrev eller kpekontrakt om handel er sluttet med Clarksons Project Finance AS eller Clarksons Securities AS.

1.3. Tilknyttede agenter

CPF kan benytte tilknyttede agenter til å markedsføre sine tjenester, skaffe oppdrag, motta og formidle ordre, plassere finansielle instrumenter og investeringstjenester som CPF tilbyr. Foretaket er ansvarlig for all virksomhet agenten forestår på Foretakets vegne. Clarksons Project Finance Shipping AS er tilknyttet agent til Foretaket.

1.4. Hvilke tjenester Foretaket har tillatelse til å yte

CPF investeringstjenester og investeringsvirksomhet omfatter følgende konsesjonsbelagte tjenester:

1. mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med ett eller flere finansielle instrumenter,
2. utførelse av ordre på vegne av kunde,
3. investeringsrådgivning,
4. plassering av finansielle instrumenter der foretaket ikke avgir fulltegningsgaranti.

CPF vil tilby følgende tilknyttede tjenester

1. utarbeidelse og formidling av investeringsanbefalinger, finansielle analyser og andre former for generelle anbefalinger vedrørende transaksjoner i finansielle instrumenter,
2. tjenester tilknyttet fulltegningsgaranti,

Investeringsrådgivning

CPF har konsesjon til å yte investeringsrådgivning. Investeringsrådgivning er begrenset til de investeringsproduktene CPF tilbyr, med mindre annet er avtalt, som primært består av investeringer innenfor eiendom og shipping & offshore, samt investeringer som leveres av foretak i samme konsern som CPF. CPF tilbyr derfor kun ikke-uavhengig investeringsrådgivning.

1.5. Tilsynsmyndighet

Foretaket står under tilsyn av Finanstilsynet.

Finanstilsynet har følgende kontaktinformasjon:

Besøksadresse: Revierstredet 3, 0151 Oslo, Norge

Postadresse: Postboks 1187 Sentrum, 0107 Oslo, Norge

Hjemmeside: www.finanstilsynet.no.

2. Hva forretningsvilkårene gjelder

Forretningsvilkårene gjelder for Foretakets investeringstjenester, investeringsvirksomhet og tilknyttede tjenester så langt de passer, samt for tjenester vedrørende transaksjoner i instrumenter som er beslektet med finansielle instrumenter

Forretningsvilkårene gjelder i tillegg til særskilte avtaler som inngås mellom Foretaket og Kunden. Ved eventuell motstrid mellom slike avtaler og Forretningsvilkårene skal avtalene ha forrang.

3. Interessekonflikter

Foretaket skal være oppbygd slik at risikoen for interessekonflikter mellom Foretaket og kundene og kundene seg imellom reduseres til et minimum.

Foretaket har videre en særlig plikt til å sørge for at kundens interesser går foran Foretakets interesser og foran interessene til personer med direkte eller indirekte kontroll i Foretaket. Likeledes skal enkelte kunder ikke usaklig tilgodeses på bekostning av andre kunder.

Dersom Foretaket har en særlig interesse ut over den alminnelige inntjening, f.eks. som følge av egne posisjoner av et visst omfang i de finansielle instrumenter anbefalingen gjelder, vil det bli opplyst om denne interesse.

Dette, samt de særskilte taushetspliktbestemmelser som gjelder, kan medføre at Foretakets ansatte som har kontakt med kunden kan være forhindret fra å benytte eller ikke kjenner til informasjon som foreligger i Foretaket og som kan være relevant for kundens investeringsbeslutninger. I enkelte tilfeller vil kundens kontaktperson(er) i Foretaket ikke ha anledning til å utøve anbefaling med hensyn til bestemte investeringer. Foretaket kan i slike tilfeller ikke begrunne hvorfor det ikke kan gi anbefaling eller utføre en bestemt ordre.

Foretaket og dets ansatte kan ha egne interesser i relasjon til de handler kunden vil foreta. Dette kan bl.a. følge av:

1. tilretteleggeroppdrag for det aktuelle investeringsobjekt,
2. Rådgivning og utførelse av ordre for andre kunder,
3. upubliserte investeringsanbefalinger (analyser) utarbeidet av Foretaket,
4. ansattes egne posisjoner.

4. Oppbevaring av kundekommunikasjon, behandling av personopplysninger og sikkerhet

4.1. Generelt

Du finner nærmere informasjon om hvordan vi innhenter, lagrer og bruker dine personopplysninger og dine rettigheter i denne anledningen i vår Personvernerklæring/Privacy Policy på vår hjemmeside.

4.2. Nærmere om oppbevaring av og innsyn i elektronisk kundekommunikasjon

Foretaket har lovpålagt plikt til å oppbevare all elektronisk kundekommunikasjon i tilknytning til ytelse av investeringstjenester. Foretaket foretar følgelig lydopptak av telefonsamtaler med kunder som foretas på fastlinje og mobiltelefon tilkoblet opptaksløsning. SMS og MMS sendt til mobiltelefon tilknyttet opptaksløsning blir også lagret. Bloomberg-kommunikasjon og e-poster oppbevares på medium som er ikke-manipulerbare. Personopplysninger vil bli lagret i det tidsrom som er nødvendig for å oppfylle Foretakets lovpålagte plikter.

Lydopptak, SMS og MMS med kunder kan gjenfinnes gjennom søk på blant annet tidspunkt for samtalen, telefonnummer som er oppringt og ansatte hos Foretaket som deltok i samtalen. E-poster og Bloomberg-kommunikasjon kan gjenfinnes med utgangspunkt i tidspunkt, navn, brukeridentitet og ord i meldingen.

Kundekommunikasjon kan gjennomgås av Compliance i Foretaket i kontrolløyemed.

Lydopptak blir lagret i et eget opptakssystem. Foretaket er behandlingsansvarlig for personopplysningene som registreres. Alle opplysninger behandles konfidensielt og i overensstemmelse med personopplysningsloven.

Foretaket kan bli pålagt å utlevere kundekommunikasjon til offentlige myndigheter og andre som har hjemmel i lov til å kreve utlevering. I tillegg kan lydopptak og elektronisk kommunikasjon utleveres til Verdipapirforetakenes Forbunds Etske Råd, blant annet i forbindelse med kundereklamasjoner.

Kunden kan kreve innsyn i lydopptak gjennom utlevering av kopi av lydfil eller skriftlig (transkripsjon) av lydfilen. Kunden må konkretisere hvilke samtaler som ønskes; dvs. er det samtaler knyttet til en bestemt transaksjon, bestemt tidspunkt eller med en bestemt ansatt hos Foretaket. Kunden får også tilbud om å komme og lytte på lydfilene i lokalene til Foretaket.

Slike henvendelser rettes til compliance.projectfinance@clarksons.com.

5. Kundeklassifisering

CPF har i henhold til lovgivningen plikt til å klassifisere våre kunder i kundekategorier, henholdsvis ikke-profesjonelle kunder, profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter. Det er gitt bestemmelser i lovgivningen om hvordan kategoriseringen skal skje. Foretaket vil informere alle kunder om i hvilken kategori de er klassifisert, dette gjøres normalt gjennom informasjon i kundeavtalen.

Klassifiseringen har betydning for omfanget av kundebeskyttelsen. Det stilles større krav til blant annet informasjon og rapportering til kunder klassifisert som ikke-profesjonelle enn til kunder klassifisert som profesjonelle. Videre har foretaket i henhold til lovgivningen plikt til å innhente opplysninger om Kunden for å vurdere om tjenesten eller det aktuelle finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for Kunden, henholdsvis egnethetstest og hensiktsmessighetstest. Klassifiseringen har betydning for omfanget av disse testene samt for vurderingen av hva som vil utgjøre "beste utførelse" ved gjennomføring av handler for Kunden.

Kunder klassifisert som profesjonelle anses likevel for å ha særlige forutsetninger for selv å vurdere de enkelte markeder, investeringsalternativ, handler og den rådgivning Foretaket yter. Profesjonelle kunder kan ikke påberope seg særskilte regler og vilkår som er fastsatt for å beskytte den ikke-profesjonelle kunde.

Kunden kan be Foretaket om å endre kundeklassifiseringen. For profesjonelle kunder som ønsker å bli behandlet som ikke-profesjonelle kunder må Foretaket samtykke i dette og avtale om dette må inngås mellom partene. Ikke-profesjonelle kunder som ønsker å bli klassifisert som profesjonelle kunder må oppfylle vilkår som er fastsatt i lovgivningen. Nærmere informasjon om fremgangsmåten ved omklassifisering, vilkår og om konsekvensene av omklassifisering kan fås ved henvendelse til Foretaket.

6. Kundens ansvar for informasjon gitt Foretaket, regeletterlevelse fullmakter mv.

6.1. Opplysninger

For å oppfylle kravene til å «kjenne våre kunder» etter hvitvaskingsregelverket og verdipapirhandellovgivningens bestemmelser om egnethets- og hensiktsmessighetstest har CPF plikt til å innhente og oppdatere en rekke opplysninger om Kunden. Innhenting av kundeopplysninger gjøres også for å oppfylle kravene til informasjon som kreves for FATCA- og CRS-rapportering i henhold til internasjonale avtaler Norge er bundet av.

Kunden må ved etablering av forretningsforholdet meddele CPF personnummer/organisasjonsnummer/LEI (hvis aktuelt), adresse, skatteland, telefonnummer, eventuelle elektroniske adresser, eiere eller reelle rettighetshavere til juridiske personer, samt personer med ordrefullmakt. Fysiske personer skal oppgi sitt eller sine statsborgerskap.

Kunden forplikter seg videre til å gi CPF fyllestgjørende og korrekte opplysninger om egen finansiell stilling, investeringserfaring og investeringsmål som er relevant for de ønskede tjenester og finansielle instrumenter. Slik informasjon er nødvendig for at CPF skal kunne handle i Kundens beste interesse og gi råd om hvilke finansielle instrumenter som er egnet for Kunden.

Ved ytelse av investeringsrådgivning må CPF dessuten sende egnethetserklæring til ikke-profesjonelle kunder. Kunden har rett til å kreve at transaksjonen utsettes inntil egnethetserklæring er mottatt, og må i tilfelle gi beskjed om dette til CPF før ordreinnleggelse. For tilfeller der Kunden ikke har gitt slik beskjed, har Kunden i kundeavtalen samtykket til å motta egnethetserklæring umiddelbart etter at transaksjonen er gjennomført.

Kunden forplikter seg til straks å informere CPF dersom det skjer endringer i opplysninger som tidligere er gitt som kan være av betydning for kundeforholdet.

Kunden er innforstått med at CPF har rett til å foreta egne undersøkelser for å forsikre seg om at innhentede opplysninger er pålitelige. CPF er berettiget til å legge opplysningene gitt av Kunden til grunn for sin vurdering av om tjenesten eller det finansielle instrumentet er egnet eller hensiktsmessig for Kunden.

Videre er Kunden innforstått med at dersom CPF ikke gis tilstrekkelige opplysninger, vil CPF ikke kunne avgjøre om tjenesten eller det finansielle instrumentet er hensiktsmessig eller egnet for Kunden. Ved investeringsrådgivning vil Kunden da bli informert om at den aktuelle tjenesten ikke kan ytes. Når det gjelder de øvrige investeringstjenestene vil Kunden i slike tilfeller bli informert om at opplysningene som er gitt til CPF er utilstrekkelige og at tjenesten eller det finansielle instrumentet da er å betrakte som uhensiktsmessig. Dersom Kunden på tross av slik advarsel fortsatt ønsker tjenesten eller det finansielle instrumentet, vil den likevel kunne bli gjennomført. Manglende eller ufullstendige opplysninger vil derved kunne redusere investorbekyttelsen Kunden ellers er berettiget til. Dersom Kunden til tross for slik advarsel fortsatt ønsker tjenesten eller det finansielle instrumentet, vil oppdraget likevel kunne gjennomføres.

6.2. Regeletterlevelse

Kunden er selv ansvarlig for å påse at Kunden til enhver tid oppfyller alle krav som følger av lovgivningen og Forretningsvilkårene. Kunden må utvise et særskilt ansvar for å påse at kundens virksomhet ikke er i strid med bestemmelser om innsidehandel, markedsmanipulasjon og god forretningskikk.

CPF påtar seg intet ansvar for flagging, meldeplikt eller informasjon til børser eller myndigheter, med mindre dette avtales skriftlig.

6.3. Fullmakter

Kunden innestår for at egen handel og oppgjør skjer i samsvar med og innenfor de tillatelser og fullmakter som måtte gjelde for Kundens handel med finansielle instrumenter og beslektede instrumenter. Kunden skal etter krav fra CPF dokumentere slike tillatelser og fullmakter. Dersom Kunden er et utenlandsk foretak, forbeholder CPF seg retten til på Kundens regning å kreve fremlagt en begrunnet juridisk uttalelse om Kundens tillatelser og fullmakter til å inngå den aktuelle handel.

Kunden skal gi CPF en oversikt over den eller de personer som kan inngi ordre eller inngå annen avtale knyttet til finansielle instrumenter eller som har fullmakt til å akseptere handler på vegne av Kunden. Handel eller aksept fra disse er bindende for Kunden med mindre CPF ikke var i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter. Kunden er ansvarlig for til enhver tid å holde CPF oppdatert med hensyn til hvem som kan inngi ordre eller akseptere handler for Kunden. CPF vil ikke akseptere fullmakter som angir rammer for den enkelte kundes handel, med mindre dette på forhånd er skriftlig avtalt. Kunden forplikter seg til å sikre at de midler og finansielle instrumenter som det enkelte oppdrag omfatter er fri for heftelser av enhver art, så som pant, sikkerhetsrett (tilbakeholdsrett), arrest med videre. Det samme gjelder for de tilfeller der Kunden handler som fullmektig for tredjemann.

7. Kundens eget ansvar og risiko

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapital kan øke eller reduseres i verdi. Verdien av de finansielle instrumenter avhenger blant annet av svingninger i finansmarkedene, og kan øke eller reduseres i verdi. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som pålitelig indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter.

Finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter kan ha ulik likviditetsgrad. For de mest likvide finansielle instrumenter er det sannsynlig at man kan omsette instrumentet uten særlig påvirkning på kursen, mens det motsatte kan være tilfelle for mindre likvide finansielle instrumenter, slik som prosjektfinansieringsselskaper. For enkelte instrumenter kan omsetning være krevende å få gjennomført. For mer detaljert informasjon om egenskaper knyttet til de ulike finansielle instrumenter samt til den risiko som er knyttet til handel med ulike finansielle instrumenter vises det til informasjon på Foretakets hjemmeside. Dette materialet vil bli oversendt til Kunden forut for Foretakets levering av tjenester til Kunden dersom dette er påkrevd. Kunden må selv evaluere risikoen forbundet med det aktuelle instrumentet og markedet.

Kunden bør avstå fra å foreta investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter dersom Kunden selv ikke er innforstått med den risiko som er forbundet med slik investering eller handel. Kunden oppfordres til å søke råd hos Foretaket og andre relevante rådgivere og, etter behov, søke utfyllende informasjon i markedet før Kunden tar sin beslutning.

Alle handler Kunden gjennomfører etter at det er innhentet råd fra Foretaket skjer på Kundens eget ansvar og etter Kundens eget skjønn og avgjørelse. Foretaket påtar seg under enhver omstendighet intet ansvar dersom Kunden helt eller delvis fraviker de råd foretaket har gitt. Foretaket garanterer ikke for noe bestemt utfall av en Kundes handel.

8. Handel gjennom CPF

8.1. Innledning

Bestemmelsene her i kapittel 8 gjelder ved tegning i emisjoner, ordreformidling og ordretutførelse gjennom CPF.

Bestemmelsene gjelder både ved tegning og annenhåndshandel, med mindre annet er fastsatt.

Bestemmelsene gjelder for alle kategorier av kunder (inkludert kvalifiserte motparter) med mindre annet er fastsatt.

8.2. Tilrettelegging - Rettsforhold mellom Foretaket og dets Kunder som deltar i emisjoner

Foretakets ansvar og rolle i emisjoner reguleres av disse forretningsvilkår samt av gjeldende lovgivning for den aktuelle plasseringen, og eventuelt særskilte vilkår som følger av hver enkelt plassering.

CPF vil enten alene eller i samarbeid med utsteder eller en rådgiver utarbeide informasjonsmemorandum eller annet tegningsmateriale for den enkelte emisjon. Foretakets ansvar for opplysninger i dette materialet reguleres av bestemmelsene i forretningsvilkårenes pkt. 17 ansvar og ansvarsfritak, med mindre annet følger av tegningsmaterialet.

Tegning i AS/ASA skal skje i henhold til reglene i aksje- og allmennaksjeloven, i protokollen for kapitalforhøyelsen eller på et særskilt tegnings-/bestillingsblankett. Tegning i andre selskaper skjer etter regler for angjeldende selskapstype og konkret tilpassede prosedyrer.

CPF vil sende ut melding om tildeling til alle Kunder som tegner seg og tildeles finansielle instrumenter eller andeler i deltakerlignede selskaper der CPF er tilrettelegger.

Tegningsbeløp vil normalt bli innbetalt til konto tilhørende utstederselskapet.

For øvrig kommer allmennaksjeloven/aksjeloven til anvendelse, hva angår mislighold av innbetaling, registrering av emisjonen, ugyldighetsinnsigelser m.m.

8.3. Inngivelse og aksept av ordre og inngåelse av avtale

Handel gjennom CPF kan skje ved ordreinngivelse til CPF skriftlig eller muntlig eller på annen måte som fastsatt av CPF i den enkelte transaksjon (som eksempelvis ved innsendelse av tegnings-/bestillingsblankett).

Tilsvarende gjelder ved kundens aksept av tilbud fremsatt av CPF. Det er å anse som en aksept og ikke som en ordreinngivelse når kunden aksepterer et tilbud som fremsettes av CPF uten at det har grunnlag i en ordre eller indikasjon fra kunden.

Ordre og aksepter fra kunden kan inngis på telefon til CPFs meglerbord, på mobiltelefon tilkoblet lydopptaksutstyr, per SMS til mobiltelefon tilkoblet lydopptaksutstyr, per epost eller over Bloomberg. Tegning i emisjoner skal som regel skje ved innsendelse av tegnings-/bestillingsblankett til CPF.

Ordre og aksepter er bindende for kunden når ordren er mottatt av CPF, med mindre annet er særskilt avtalt. Det kreves bekreftelse av mottak fra CPF før en ordre anses som mottatt. CPF anses å ha bekreftet en ordre eller aksept når den er kommet inn per telefon, med mindre annet er angitt i telefonsamtalen. Ved innleggelse av ordre eller aksept over SMS, Bloomberg eller per e-post anses en ordre som bindende når CPF per telefon, Bloomberg eller e-post har bekreftet mottak.

CPF er ikke forpliktet til å formidle eller utføre ordre som CPF antar vil kunne medføre brudd på lovgivning eller regler fastsatt for det eller de aktuelle regulerte markedet. Tilsvarende kan CPF se bort fra aksepter dersom slike forhold antas å foreligge.

Ordre fra kunde som normalt handler for fremmed regning, dvs. for sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil bli avvist dersom Kunden ved inngivelse av ordre ikke klart angir hvem ordren foretas for regning av. Dersom Kunden samtidig inngir ordre både for egen regning og for arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person sin regning, vil CPF prioritere den oppdragsgiveren representerer.

8.4. Oppdragsperiode for ordre

Oppdragsperiode for ordre om tegning i unoterte finansielle instrumenter eller andeler i deltagerlignede selskaper følger av tegningsmaterialet for vedkommende emisjon/prosjekt.

Oppdragsperiode for ordre knyttet til annenhåndshandel i unoterte finansielle instrumenter og andeler i deltagerlignede selskaper, er seks måneder, med mindre annet følger av avtale mellom Kunde og CPF.

For ordre knyttet til handel i omsettelige verdipapirer gjelder ordren oppdragsdagen eller til stenging av det regulerte markedet ordren er lagt inn på og bortfaller deretter, med mindre annet er avtalt eller fremgår for den aktuelle ordretype eller ordrespesifikasjon. For andre oppdrag avtales oppdragets varighet særskilt.

Oppdragsdag er den dag kundens ordre til Foretaket om å kjøpe eller selge finansielle instrumenter gjennom eller til/fra et annet foretak er kommet frem til Foretaket. For de tilfeller Foretaket initierer en handel, anses oppdragsdag å være den dag Foretaket tar kontakt med kunden og får aksept for oppdraget vedrørende kjøp eller salg av de aktuelle finansielle instrumenter. Ordren kan tilbakekalles i den grad den ikke er utført av Foretaket.

8.5. Retningslinjer for ordreutførelse og aggregering av ordre

Foretaket er forpliktet til å gjennomføre alle tiltak som er tilstrekkelige til å sikre Kunden best mulige betingelser ved utførelse av mottatte ordre innenfor oppdragsperiodens varighet. Foretaket har utarbeidet retningslinjer for ordreutførelse som blant annet angir i hvilke handelssystemer transaksjoner i ulike finansielle instrumenter kan gjennomføres. Handler vil bli gjennomført i overensstemmelse med disse retningslinjene med mindre Kunden har gitt spesifikke instruksjoner om hvordan handelen skal gjennomføres. Ordren vil i slike tilfeller utføres i tråd med Kundens instruksjon.

Foretaket forbeholder seg rett til å aggregere Kundens ordre med ordre fra andre kunder, personer eller foretak som er eller ikke er tilknyttet Foretaket som beskrevet i retningslinjene for ordreutførelse. Aggregering av ordre vil kunne finne sted dersom det er usannsynlig at aggregering generelt vil være til ulempe for Kundene. Kunden er imidlertid innforstått med at aggregering av ordre i enkelttilfeller kan medføre en ulempe.

Foretaket forbeholder seg også rett til å aggregere Kundens ordre med transaksjoner foretatt for Foretakets egen regning. Dersom den samlede ordren kun delvis utføres vil Kundens ordre i utgangspunktet bli prioritert fremfor Foretakets ordre. Unntak fra dette gjelder imidlertid dersom Foretaket ikke hadde kunnet utføre handelen på tilsvarende fordelaktige vilkår uten aggregeringen.

De til enhver tid gjeldende retningslinjer for ordreutførelse vil bli ansett som godkjent av Kunden ved inngåelse av Kundeavtalen. Kunden har i denne avtalen uttrykkelig samtykket i at Foretaket kan handle finansielle instrumenter for Kunden utom en markeds plass.

8.6. Kansellering av ordre og omsetning

For unoterte finansielle instrumenter/andeler i deltagerlignede selskaper vil ordre bare kunne kanselleres av Kunden dersom Foretaket samtykker. Samtykke avhenger blant annet av forholdet til avtalemotparter.

Ordre i andre finansielle instrumenter kan tilbakekalles i den grad den ikke er utført av CPF. Dersom Foretaket som ledd i utførelsen har videreplassert ordren helt eller delvis til andre, kan tilbaketrekking av ordre kun gjøres gjeldende i den utstrekning CPF kan få tilbakekalt den videreplasserte ordren.

I henhold til aktuelle handelsregler på utførelsesplassen vil den enkelte utførelsesplass under gitte forutsetninger kunne kansellere ordre og omsetninger. Slik sletting vil være bindende for Kunden.

8.7. Ordre formidlet til annet verdipapirforetak

CPF og kunden kan avtale at kundens ordre skal formidles til annet verdipapirforetak. Dette vil særlig være aktuelt i forbindelse med emisjoner hvor Clarksons Securities AS er tilrettelegger.

9. Inngåelse av handel – rapportering til kunden

9.1. Avtaleslutning

En handel er inngått så snart kundens ordre er utført, eller kunden har akseptert et tilbud fra CPF.

CPF og kunden vil være motparter ved handel i annenhåndsmarkedet, med mindre CPF og kunden har avtalt noe annet eller kunden på forhånd har godkjent den annen part.

Ved handel av unoterte aksjer/andeler i prosjektfinansieringsselskap vil alltid kundens motpart ved handel i annenhåndsmarkedet være den annen part, idet all handel i denne type instrumenter gjøres under forutsetning av at kunden på forhånd har godkjent den annen part. CPF har således ikke oppgjørsansvar overfor partene ved eventuelt mislighold knyttet til gjennomføring av handelen. Partene er gjensidig og direkte ansvarlige overfor hverandre for rettidig levering av papirer og pengeoppgjør på avtalt oppgjørsmøte. Partenes forhåndsgodkjenning av hverandre som motparter innebærer også at annenhåndshandel i denne type instrumenter gjennom CPF ikke vil skje anonymt, og at kjøper og selger ved ordreinnleggelse anses for å samtykke i at motparten kan gjøres kjent med deres identitet.

Ved tegning av omsettelige verdipapirer er Kunden og utstederforetaket motparter, med mindre annet er avtalt mellom Kunden og CPF, og CPF har således intet ansvar for oppgjør av slike transaksjoner.

9.2. Rapportering til kunden (sluttseddel m.m.)

CPF vil ved sluttseddel rapportere til kunden om de handler som er inngått for kundens regning i annenhåndsmarkedet.

I den grad det er relevant, vil sluttseddel omfatte opplysninger om omkostninger i forbindelse med den handel som er gjennomført for kunden.

Ved handel i andeler i prosjektfinansieringsselskaper vil CPF rapportere til kunden ved utsendelse av kjøpekontrakt for de aktuelle selskapsandelene.

Melding om tildeling i emisjoner gis i form av tildelingsbrev. Reglene om sluttsedler gjelder tilsvarende for tildelingsbrev.

Sluttseddel/kjøpekontrakt for andeler i prosjektfinansieringsselskap vil bli sendt elektronisk til alle kunder som har oppgitt e-post adresse for dette formål, og ellers per post eller på annen måte som nærmere avtalt. Kunder som mottar elektronisk sluttseddel/kjøpekontrakt for andeler i prosjektfinansieringsselskap vil ikke motta sluttseddel/kjøpekontrakt for andeler i prosjektfinansieringsselskap på annen måte, med mindre annet er særskilt avtalt.

Bekreftelser som skal undertegnes av kunden, herunder kjøpekontrakt for selskapsandeler i prosjektfinansieringsselskaper, skal straks etter mottak påtegnes og deretter sendes i retur til CPF slik dette er angitt i bekreftelsen eller på annen måte avtalt med kunden.

CPF forbeholder seg rett til å korrigere åpenbare feil i sluttseddel/kjøpekontrakt for andeler i prosjektfinansieringsselskap. Slik korrigerings skal gjøres straks feilen blir oppdaget og senest innen samme børsdag.

Levering av finansielle instrumenter registrert i VPS kan bekreftes ved endringsmelding fra VPS i den grad kunden har avtalt med kontofører å motta slike bekreftelser.

Kunden er innforstått med at transaksjoner også rapporteres til aktuelle myndigheter.

10. Levering og betaling (oppgjør) av finansielle instrumenter i Norge

10.1. Generelt

Oppgjør er betinget av at Kunden stiller til disposisjon for CPF nødvendige midler og finansielle instrumenter på eller før oppgjørsdag. Med mindre annet er særskilt avtalt har Foretaket Kundens tillatelse og fullmakt til, i samsvar med den enkelte handel eller transaksjon, å belaste Kundens penge eller bankkonto eller å inngi anmodning om slik belastning av Kundens penge- eller bankkonto, så fremt ikke den aktuelle bank krever at særskilt skriftlig belastningsfullmakt skal være inngitt av Kunden.

Kunden anses å ha betalt kjøpesummen til CPF når denne er godskrevet på CPF konto med valuterings senest på oppgjørsdag.

Kunden anses å ha levert VPS-registrerte finansielle instrumenter til CPF når de finansielle instrumentene er mottatt på en av Foretakets verdipapirkontoer i VPS eller på en annen verdipapirkonto i VPS som CPF har angitt.

Kunden plikter innen oppgjørsfristen å levere de solgte finansielle instrumenter til CPF eller frigi de solgte finansielle instrumenter på sin verdipapirkonto i VPS eller annet tilsvarende register. Inngivelse av ordre om salg av finansielle instrumenter eller aksept av et salgstilbud medfører, med mindre annet er skriftlig avtalt, at CPF er gitt fullmakt til å anmode Kundens kontofører om frigivelse av de aktuelle finansielle instrumenter. Levering av fysiske finansielle instrumenter skal skje i henhold til særskilt avtale med CPF.

Oppgjørsfristen følger av sluttseddel, tildelingsbrev eller kjøpekontrakt.

10.2. Annenhåndshandel i prosjektfinansieringsselskaper

Ved oppgjør av handel i aksjer/andeler i prosjektfinansieringsselskaper skal selger stille avtalt antall aksjer/andeler i prosjektfinansieringsselskapet tilgjengelige fri for heftelser på oppgjørsdag. Inngivelse av ordre om salg av finansielle instrumenter/selskapsandeler eller aksept av et salgstilbud medfører, med mindre annet er skriftlig avtalt, at CPF er gitt fullmakt til å instruere om overføring av de aktuelle aksjer/selskapsandeler til kjøper. Kjøper forplikter seg til å foreta innbetaling av kjøpesum samt meglerhonorar til CPF klientkonto eller motpart i handel med valuterings per oppgjørsdag. CPF vil i den grad rettidig levering finner sted fra kjøper og selger bistå teknisk i forbindelse med gjennomføringen av oppjøret. Under forutsetning av at kjøpesum samt meglerhonorar er innbetalt til CPF klientkonto med valuterings per oppgjørsdag vil CPF instruere om overføring av de aktuelle aksjer eller andre selskapsandeler til kjøper.

11. Angrerett

Det gjelder ikke lovbestemt angrerett for de tjenester og transaksjoner i finansielle instrumenter eller i andeler i deltakerlignede selskaper som omfattes av Forretningsvilkårene.

12. Reklamasjon mellom Foretaket og Kunden

I forbindelse med annenhåndshandel hvor partene har forhåndsgodkjent hverandre har Foretaket intet ansvar for rettidig oppgjør og Kunden vil selv måtte gjøre gjeldende eventuell reklamasjon direkte overfor sin motpart.

Dersom Kunden har avtalt å motta sluttseddel eller annen bekreftelse per e-post eller annet elektronisk medium og Kunden ikke har mottatt slik sluttseddel eller bekreftelse innen utgangen av første børsdag/bankdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp, må Kunden så raskt som mulig og senest innen utgangen av andre børsdag/bankdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp, meddele dette til foretaket.

Dersom Kunden har avtalt å motta sluttseddel eller annen bekreftelse per ordinær post og Kunden ikke har mottatt sluttseddel eller annen bekreftelse innen tre børsdager og innen syv børsdager for kunder med utenlandsk adresse etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp, må Kunden så raskt som mulig og senest innen utgangen av henholdsvis fjerde og åttende børsdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp meddele dette til Foretaket.

Kunden skal straks etter mottak av sluttseddel eller annen bekreftelse kontrollere denne og skal så snart som mulig etter mottakelse og senest innen utgangen av neste børsdag/bankdag - dersom reklamasjon ikke kunne inngis innen normal kontortids utløp på mottaksdagen - gi melding til den aktuelle enhet i Foretaket dersom han vil gjøre gjeldende at noe av det som fremkommer av sluttseddelen/bekreftelsen er i strid med ordren, oppdraget eller den inngåtte handel. Dersom Kunden ikke reklamerer som angitt over, vil Kunden kunne bli bundet av slik sluttseddel/bekreftelse selv om denne ikke er i samsvar med inngått avtale for handelen.

Dersom betaling til kunden ikke er skjedd til den tid som er fastsatt i avtalen og kunden har levert de aktuelle finansielle instrumenter eller stilt disse til disposisjon for Foretaket, må kunden straks han har konstatert eller burde ha konstatert at oppgjør ikke er mottatt, kontakte Foretaket og eventuelt erklære heving overfor Foretaket dersom kunden vil påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen. Kunden kan bare heve avtalen dersom forsinkelsen er vesentlig.

For handel med finansielle instrumenter gjennom Foretaket gjelder de alminnelige regler om avtalers ugyldighet tilsvarende i forholdet mellom kjøperen og selgeren. Dersom Kunden vil gjøre gjeldende at en avtale ikke er bindende grunnet ugyldighet, må Kunden fremsette innsigelse om dette straks etter at Kunden fikk kunnskap om eller burde fått kunnskap om de forhold som påberopes som grunnlag for ugyldigheten. I alle tilfelle må innsigelsen være fremsatt innen seks måneder etter at avtalen er sluttet. Slik innsigelse vil ha slik virkning overfor Foretaket som følger av de alminnelige regler om avtalers ugyldighet.

Muntlig reklamasjon eller innsigelse skal umiddelbart bekreftes skriftlig.

Dellevering til Kunden gir ikke rett til å heve avtalen med mindre Kunden har tatt uttrykkelig forbehold om full levering.

Dersom Kunden ikke har reklamert innenfor den tid som er angitt ovenfor, anses reklamasjonsretten som bortfalt.

Dersom ordren er utført av et annet verdipapirforetak og reklamasjonen gjelder forhold ved utførelsen, skal kunden rette reklamasjonen til det utførende verdipapirforetaket. For slik reklamasjon vil det foreligge egne regler som følger av avtalen mellom kunden og det utførende verdipapirforetaket.

13. Mislighold

Kunden anses å ha misligholdt sine forpliktelser i henhold til Forretningsvilkårene blant annet når:

Levering av finansielle instrumenter, andeler i deltakerlignede selskaper eller penger ikke skjer innen oppgjørsfristen eller Kunden ikke oppfyller enhver annen vesentlig forpliktelse etter Forretningsvilkårene,

Kunden inngår særskilt avtale med sine kreditorer om betalingsutsettelse, blir insolvent, innleder gjeldsforhandlinger av enhver art, innstiller sine betalinger eller tas under konkursbehandling eller offentlig administrasjon,

Kunden avvikler sin virksomhet eller vesentlige deler av denne.

CPF har ved mislighold rett, men ikke plikt til å:

1. Erklære samtlige uoppgjorte handler som misligholdt og ikke utførte oppdrag som kansellert og avsluttet.
2. Utøve sin lovbestemte sikkerhetsrett

CPF har tilbakeholds- og dekningsrett i de finansielle instrumenter/andeler i deltakerlignede selskaper som CPF har kjøpt for kunden.

Dersom kunden ikke har betalt kjøpesummen innen tre (3) dager etter oppgjørsfristen, kan CPF, med mindre annet er skriftlig avtalt, og uten ytterligere varsel, selge de finansielle instrumentene/andelene i deltakerlignede selskaper for kundens regning og risiko til dekning av CPF's krav. Slikt salg skal normalt skje til børskurs eller en kurs som etter markedets stilling er rimelig. Dersom de aktuelle finansielle instrumenter er overført til kundens verdipapirkonto i VPS eller annet tilsvarende register for finansielle instrumenter anses kunden å ha frigitt de finansielle instrumentene eller å ha gitt fullmakt til slik frigivelse for gjennomføring av dekningsalget.

Realisere andre aktiva enn de som er omfattet av punkt 2 ovenfor, og kunden anses å ha samtykket i slikt tvangssalg gjennom uavhengig megler.

Stenge alle posisjoner som er gjenstand for sikkerhetsstillelse og/eller marginberegning.

Benytte til motregning samtlige av Foretakets tilgodehavende mot Kunden fra andre finansielle instrumenter/andeler i deltakerlignede selskaper og eller tjenester herunder krav på kurtasje, utlegg for skatter og avgifter, krav på renter med videre og utgifter eller tap som følge av Kundens mislighold av en eller flere forpliktelser overfor Foretaket, overfor ethvert tilgodehavende Kunden har mot Foretaket på misligholdstidspunktet - enten kravene er i samme eller ulik valuta. Krav i utenlandsk valuta blir å omregne til NOK etter markedskurs på misligholdstidspunktet.

Gjennomføre for kundens regning og risiko hva Foretaket anser nødvendig til dekning eller reduksjon av tap eller ansvar som følge av avtaler inngått for eller på vegne av kunden, herunder reversering av transaksjoner.

Umiddelbart foreta dekningskjøp eller innlån av finansielle instrumenter for Kundens regning og risiko for å oppfylle sin leveringsforpliktelser overfor sin motpart, dersom Kunden ikke leverer avtalt ytelse eller beløp, herunder ikke leverer de finansielle instrumenter på avtalt tidspunkt til Foretaket.

Tilsvarende kan Foretaket foreta de handlinger Foretaket anser nødvendig for å redusere det tap eller ansvar som følger av Kundens mislighold av avtale inngått med Foretaket, herunder foreta handlinger for å redusere risiko for tap knyttet til endringer i valutakurser, renter samt andre kurser, eller priser som Kundens handel er knyttet til. Kunden plikter å erstatte Foretakets eventuelle tap med tillegg av forsinkelsesrente og eventuelle gebyrer,

I emisjoner der CPF er tegningssted står CPF fritt til å innbetale til utsteder tegningsbeløp som kunden har misligholdt. CPF har i slike tilfeller sikkerhetsrett i de tegnede og betalte verdipapirer, og kan holde tilbake og selge verdipapirene for kundens regning og risiko.

Kreve dekket alle kostnader og tap Foretaket er blitt påført som følge av kundens mislighold, herunder, men ikke begrenset til, kurstap ved dekningshandel og reverseringsforretninger, utgifter påløpt ved lån av finansielle instrumenter eller andeler i deltakerlignede selskaper, renter, tap som følge av endringer i valutakurser, renter m.m. og andre forsinkelsesgebyrer.

Ved transaksjoner som følge av Kundens mislighold eller forventede mislighold bærer Kunden risikoen for kurs- eller markedsendringer frem til transaksjonen er gjennomført. For øvrig gjelder kjøpslovens bestemmelser om forventet (antesipert) mislighold, herunder heving ved slikt mislighold.

14. Renter ved mislighold

Ved Foretakets eller kundens mislighold svares rente tilsvarende til enhver tid gjeldende forsinkelsesrente, jf. forsinkelsesrenteloven¹, med mindre annet er særskilt avtalt.

---

¹ Lov av 17. desember 1976 nr. 100, med endringer.

15. Handel i utlandet

For handel med og oppgjør av utenlandske finansielle instrumenter og andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper henvises til de handelsregler og oppgjørs- eller leveringsbetingelser som er fastsatt i det land hvor de finansielle instrumenter er kjøpt eller solgt.

Dersom finansielle instrumenter eller andeler i deltagerlignede selskaper er oppbevart i en annen jurisdiksjon i forbindelse med ytelse av investeringstjenester eller tilknyttet tjeneste, vil Foretaket informere kunden om dette. Kunden er innforstått med at dens rettigheter i forbindelse med slike aktiva kan avvike fra det som gjelder i Norge. Kunden er innforstått med at han selv bærer risikoen for egne aktiva som er overført til utenlandske banker, verdipapirforetak, oppgjørsagenter, oppgjørssentraler o.l. i form av oppgjør eller sikkerhetsstillelse, og at Foretakets ansvar overfor kunden for slike aktiva er begrenset i samsvar med lover og regler i det aktuelle land eller på det aktuelle marked. Foretaket påtar seg uansett ikke noe ansvar ut over det som vil følge etter norsk rett, se punkt 17 nedenfor, med mindre annet er skriftlig avtalt med kunden.

16. Godtgjørelse

Foretakets godtgjørelse i form av kurtasje, kursdifferanse, tegningsprovisjon eller annet, eventuelt med tillegg av avgifter knyttet til handel og clearing med videre vil være gjenstand for individuell avtale.

Dersom handel ikke kommer i stand fordi kjøper og/eller selger ikke godkjenner hverandre som motparter i handelen, jf. pkt. 8.1, og kjøper og selger, eller nærstående til kjøper og selger, inngår avtale om overdragelse av andeler i samme selskap (inkludert større eller mindre poster enn opprinnelig meglet av CPF) innen 6 måneder etter at ordre er bortfalt som følge av manglende motpartsgodkjennelse fra kjøper og/eller selger, har CPF krav på fullt honorar fra kjøper og selger i henhold til tidligere inngitt salgs og/eller kjøpsordre gjennom CPF. Begrepet nærstående skal i forhold til denne bestemme forstås slik dette til enhver tid er definert i vphl. § 2-5.

Kurtasje er en provisjon (godtgjørelse) som legges til eller trekkes fra verdien av de finansielle instrumenter/andeler i deltagerlignede selskaper som Kunden kjøper eller selger. Kurtasje angis normalt som en prosentsats. For aksjer/andeler i deltagerlignede selskaper normalt være inntil 2,5 %.

Ved tegning i emisjoner betales det ikke kurtasje eller kursdifferanse direkte fra kunden til CPF. Selskapet som foretar emisjonen betaler en på forhånd fastsatt provisjon til tilrettelegger/tegningssted. Når kunden tegner seg i emisjonene blir kunden som eier av aksjer i selskapet slik indirekte belastet denne provisjonen.

Kunden vil før gjennomføring av en tjeneste motta nærmere informasjon om betalingsbetingelser og de totale kostnader Kunden skal betale for det enkelte finansielle instrumentet, investeringstjenesten eller tilknyttet tjeneste. Herunder skal det opplyses om provisjoner, gebyrer og alle skatter og avgifter som skal betales via Foretaket. Om kostnadene ikke kan angis presist, skal grunnlaget for beregningen opplyses. I tillegg skal det opplyses om det kan forekomme andre avgifter og/eller kostnader som ikke betales eller blir pålagt gjennom Foretaket.

For nærmere informasjon om Foretakets godtgjørelse, se Foretakets hjemmeside.

Foretaket forbeholder seg rett til å gjøre fradrag i Kundens tilgodehavende for omkostninger som nevnt i første ledd, samt for eventuelle skatter, omsetningsavgifter og lignende.

For de tilfeller der handel ikke kommer i stand vil Foretaket ikke kreve godtgjørelse med mindre annet er særskilt avtalt.

17. Fullmektiger (mellommenn), forvaltere og oppgjørsagenter

Dersom Kunden inngir ordre eller oppdrag som fullmektig, forvalter, oppgjørsagent eller liknende for tredjemann, er Kunden og den han opptrer på vegne av eller for, bundet av Forretningsvilkårene. Kunden er solidarisk ansvarlig overfor Foretaket for denne tredjemanns forpliktelser i det omfang forpliktelsene er et resultat av Kundens ordre eller oppdrag.

Dersom Kunden benytter forvalter, oppgjørsbank eller andre mellommenn fordres det at dette reguleres i særskilt avtale. Bruk av slike mellommenn fritar ikke sluttkunden for dennes ansvar i henhold til Forretningsvilkårene.

18. Oppbevaring av kunders aktiva – klientkonti

Foretaket vil sikre at Kundens aktiva holdes atskilt fra Foretakets egne aktiva og så langt mulig beskyttes mot Foretakets øvrige kreditorer. Kunden vil bli godskrevet renter på sine pengemidler etter Foretakets alminnelige betingelser.

Midler som Foretaket oppbevarer på vegne av Kunden vil bli innsatt på Foretakets klientkonto i en kredittinstitusjon eller godkjent pengemarkedsfond etter skriftlig samtykke fra Kunden. Denne konto kan være samlekonto for midler Foretaket oppbevarer på vegne av flere kunder. Dersom kredittinstitusjonen går konkurs, vil kontoen være dekket av reglene om bankenes sikringsfond. For innskudd i kredittinstitusjoner som er medlem av den norske sikringsfondsordningen, vil en samlet kundekonto bli erstattet med et beløp på inntil kroner 2.000.000. Kundens dekningsrett vil i slike tilfeller bli tilsvarende redusert. Dersom innskudd skjer i en kredittinstitusjon som ikke er medlem av den norske sikringsfondsordningen, vil dekningsretten fremgå av reglene for sikringsordningen i det landet kredittinstitusjonen er medlem. Også i dette tilfellet vil dekningsretten kunne bli redusert.

Kundens finansielle instrumenter vil, dersom disse er registrert i VPS eller liknende verdipapirregister, bli overført til Kundens konto i dette register. Dersom det finansielle instrumentet ikke er registrert vil det bli oppbevart i depot hos bank eller annen depositar. Dersom register, bank eller annen depositar går konkurs vil Kundens finansielle instrumenter normalt være beskyttet ved separatistrett.

Foretaket påtar seg intet ansvar overfor Kunden for de aktiva som er overført til kundekontoer hos tredjepart (herunder samlekontoer), forutsatt at slik tredjepart er valgt i henhold til gjeldende rett og Foretaket ellers har oppfylt alminnelig krav til aktsomhet. Dette vil også gjelde dersom tredjepart blir insolvent eller går konkurs.

Dersom informasjon ikke er gitt på annen måte, vil Foretaket minst en gang årlig sende Kunden en oversikt over de aktiva Foretaket oppbevarer på vegne av Kunden. Dette gjelder ikke dersom slik informasjonen er

inntatt i andre periodiske oversikter. Foretaket kan ikke anvende finansielle instrumenter Foretaket oppbevarer på Kundens vegne med mindre annet er uttrykkelig avtalt.

19. Ansvar og ansvarsfritak

Foretaket er ansvarlig overfor kunden for oppfyllelse av kjøp eller salg det har sluttet på vegne av eller med kunden. Dette gjelder likevel ikke dersom kunden på forhånd har godkjent den annen part som motpart i handelen.

Foretaket påtar seg intet ansvar for oppgjør dersom kunden ikke stiller til disposisjon for Foretaket de avtalte midler og/eller finansielle instrumenter på eller før oppgjørsdag. Foretaket er heller ikke ansvarlig dersom en u hensiktsmessig tjeneste ytes som følge av at kunden har gitt Foretaket ufullstendige eller uriktige opplysninger, jf. punkt 6 ovenfor.

Foretaket påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres kunden som følge av at kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

Foretaket eller dets ansatte er for øvrig ikke ansvarlig for kundens tap så lenge Foretaket eller dets ansatte ved anbefaling eller gjennomføring av ordre eller oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet.

For de tilfeller der Foretaket har benyttet kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere, vil Foretaket eller dets ansatte kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlaterelser dersom Foretaket ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra kunden, påtar Foretaket seg intet ansvar for feil eller mislighold fra disse.

Foretaket er ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Foretakets kontroll, herunder strømbrudd, feil eller brudd i elektroniske databehandlingssystemer eller telenett mv., brann, vannskade, streik, lovendringer, pålegg fra myndighetenes eller lignende omstendigheter.

Foretaket er ikke ansvarlig for de tilfeller der forsinkelse eller uteblivelse skyldes at penge- eller verdipapiroppgjøret er suspendert eller opphørt som følge av forhold utenfor Foretakets kontroll.

Begrensninger i Foretakets ansvar utover det som er angitt over, kan følge av særskilt avtale med kunden.

20. Tilbakeholdelse av skatter med videre

Ved handel i utlandet kan Foretaket i henhold til lov, forskrift eller skatteavtale være pålagt å holde tilbake beløp tilsvarende ulike former for skatter eller avgifter. Det samme kan gjelde for handel i Norge på vegne av utenlandske kunder.

Der slik tilbakeholdelse skal skje, kan Foretaket foreta en foreløpig beregning av det aktuelle beløp og holde dette beløpet tilbake. Når endelig beregning foreligger fra kompetent myndighet, skal eventuelt for mye tilbakeholdt skatt utbetales Kunden så snart som mulig. Det vil være Kunden som har plikt til å fremskaffe den nødvendige dokumentasjon for dette og for at dokumentasjonen er korrekt.

21. Avslutning av forretningsforholdet

Handler eller transaksjoner som ligger til oppgjør ved avslutning av forretningsforholdet skal avsluttes og gjennomføres så snart som mulig. Ved avslutning av forretningsforholdet skal Foretaket gjennomføre et sluttoppgjør der Foretaket er berettiget til å motregne i Kundens tilgodehavende for Foretakets tilgodehavende herunder for kurtasje, skatter, avgifter, renter med videre.

22. Verdipapirforetakenes sikringsfond

Foretaket er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond i samsvar med Verdipapirhandelloven.

Sikringsfondet skal gi dekning for krav som skyldes dets medlemmers manglende evne til å tilbakebetale penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som oppbevares, administreres og forvaltes av medlemmene i forbindelse med utøvelse av investeringstjenester og/eller visse tilleggstjenester. Dekning ytes med inntil kroner 200.000 per kunde per tilfelle av manglende økonomisk evne.

Sikkerheten dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om hvitvasking av penger eller kunder som har ansvar for eller har dratt fordel av forhold som vedrører Foretaket, når slike forhold har forårsaket Foretakets økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av Foretakets økonomiske situasjon. Sikkerheten dekker heller ikke krav fra finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringselskaper verdipapirforetak, verdipapirfond og andre foretak for kollektiv forvaltning, pensjonskasser og pensjonsfond eller eventuelle konsernselskaper til Foretaket.

23. Tiltak mot hvitvasking av penger og terrorfinansiering

Ved etablering av kundeforhold skal kunden gjennom legitimasjonskontroll mv. dokumentere sin identitet samt angi og dokumentere eventuelle fullmakts- eller representasjonsforhold, slik at Foretaket til enhver tid kan oppfylle sine plikter i henhold til gjeldende hvitvaskingsregelverk.

Foretaket har i tillegg plikt til å rapportere til ØKOKRIM dersom det foreligger mistanke om at en ordre eller transaksjon har tilknytning til utbytte fra en straffbar handling eller terrorhandlinger. Foretaket kan ikke gjennomføre mistenkelige transaksjoner før ØKOKRIM er varslet. Foretaket kan ikke holdes ansvarlig for kundenes tap dersom rapportering eller stansing av ordre har skjedd i god tro.

Kunden er kjent med at Foretaket er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkelttransaksjoner. Dette kan skje uten at kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt. Foretaket kan ikke holdes ansvarlig for kundens tap dersom rapportering eller stansing av ordre har skjedd i god tro.

24. Opplysningsplikt overfor myndigheter

Foretaket vil uavhengig av lovbestemt taushetsplikt gi informasjon om kunden, kundens transaksjoner, og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i medhold av gjeldende rett.

Kunden anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan meddeles Verdipapirforetakenes Forbunds Etske Råd eller Finansklagenemnda der dette er påkrevet for behandlingen av klagesaker.

Foretaket har en plikt til å melde potensielle mistenkelige transaksjoner til myndighetene som kan være innsidehandel eller markedsmanipulasjon. Kunden vil i slike tilfeller ikke bli informert dersom Foretaket melder en transaksjon som er gjenstand for mistanke kunden gjennomfører til relevante myndigheter.

25. Endringer

Foretaket forbeholder seg rett til å endre Forretningsvilkårene. Vesentlige endringer får virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt Kunden. Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom Kunden har oppgitt e-post adresse til Foretaket. Andre endringer trer i kraft fra det tidspunktet de er publisert på Foretakets internettside. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner med videre som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

26. Tolkning

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal Forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfelle der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse vilkår skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

27. Meddelelser, språk og fullmakter

Kundens skriftlige meddelelser skal sendes per brev, telefaks, e-post eller etter avtale per annen elektronisk kommunikasjon. I den grad kunden vet eller burde vite hvilken enhet i Foretaket som er rette mottaker, må meddelelsen sendes til vedkommende enhet og anses i motsatt tilfelle for ikke mottatt av Foretaket. Kunden kan i kommunikasjon med Foretaket benytte norsk eller engelsk.

Ved etablering av forretningsforholdet skal kunden meddele Foretaket korrekt personnummer/organisasjonsnummer, adresse, telefon- og telefaksnummer, eventuelle elektroniske adresser samt eventuelle fullmektiger. Det samme gjelder for bankkontoer. Eventuelle endringer skal straks meddeles Foretaket skriftlig.

28. Kundeklager

Kunden kan inngi klage til Foretaket. Det bør klart fremgå at det dreier seg om en klage. Foretakets retningslinjer for behandling av kundeklager er tilgjengelig på Foretakets hjemmeside.

Dersom Kunden ikke er tilfreds med klagebehandlingen hos CPF, kan kunden bringe klagen inn for Verdipapirforetakenes Forbunds Etske Råd i samsvar med de etiske normer og behandlingsregler for saker i henhold til de etiske normer. Foretaket kan gi nærmere informasjon om klagebehandlingen for de enkelte produkter.

Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Foretaket i relasjon til sine forpliktelser overfor Foretaket, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

29. Vernetting – lovvalg og tvisteløsning

Tvister i forholdet mellom kunden og Foretaket, herunder tvister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene skal løses etter norsk rett med Oslo tingrett som (ikke-eksklusivt) vernetting. Kunder med utenlandsk vernetting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål som har tilknytning til disse forretningsvilkår fremmes for Oslo tingrett. Kunder med vernetting i utlandet kan, uavhengig av overnevnte, saksøkes av Foretaket ved slikt vernetting dersom Foretaket ønsker dette.

30. Språk

Forretningsvilkårene finnes i norsk og engelsk versjon. Ved motstrid skal den norske versjonen ha forrang.

BEST MULIG RESULTAT VED UTFØRELSE AV ORDRE

1. Generelt

CPF skal ved utførelse av en kundeordre, gjennomføre tilstrekkelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for kunden. Pris, kostnader, hurtighet, sannsynlighet for gjennomføring og oppgjør av ordren, ordrens størrelse og art og andre relevante forhold for å utføre kundeordren skal hensyntas.

Dersom kunden har gitt spesifikke instruksjoner, skal ordre utføres i samsvar med disse.

Ved utførelse av ordre på vegne av en ikke-profesjonell kunde, bestemmes best mulige resultat ut fra det samlede vederlaget kunden skal betale i forbindelse med ordreutførelsen. Det samlede vederlaget skal omfatte prisen på det finansielle instrumentet og kostnader ved ordreutførelsen. Kostnadene skal inkludere samtlige direkte kostnader for kunden i forbindelse med utførelsen, herunder avgifter for bruk av utførelsesplass, sentrale motparter og verdipapirregistre, samt andre kostnader og avgifter til en tredjepart som er involvert i utførelsen av ordren.

CPF tilbyr kun ordreutførelse og mottak og formidling av ordre i tilknytning til prosjektfinansieringsselskaper tilrettelagt av CPF og emisjoner tilrettelagt av Clarksons Platou Securities AS.

CPF tilbyr ikke ordreutførelse eller mottak og formidling av ordre i andre finansielle instrumenter.

Tegning i emisjoner i prosjektfinansieringsselskaper tilrettelagt av CPF

Tegning i AS/ASA skal skje i henhold til reglene i aksje- og allmennaksjeloven, i protokollen for kapitalforhøyelsen eller på et særskilt tegnings-/bestillingsblankett. Tegning i andre selskaper skjer etter regler for angjeldende selskapstype og konkret tilpassede prosedyrer. Kunden vil motta nærmere informasjon om dette forut for tegning. Dersom det er aktuelt med differensielle tegningsvilkår (tegningsrabatter eller lignende) skal dette forelegges compliance for vurdering. For øvrig reguleres prisfastsettelse i emisjoner i egne rutiner for tilrettelegging.

For øvrig vises det særlig til Alminnelige forretningsvilkår punkt 8.2.

Annehåndsomsetning i prosjektfinansieringsselskaper tilrettelagt av CPF

Når CPF opptrer som mellommann i annenhåndsmarkedet for andeler i prosjektfinansieringsselskaper vil handel normalt bli utført mot motparter som også er kunder av CPF. CPF vil da foreslå en pris som anses rimelig og balansert for partene, hensyntatt at CPF skal ivareta begge kundenes interesser. CPF vil særlig ta i betraktning følgende faktorer:

- Opprinnelig tegningskurs
- Siste omsetningskurs
- Omsetningskurs i lignende eller sammenlignbare produkter, hvis mulig.

Et prisforslag fra CPF skal ikke ses på som en verdsettelse av andelens substansverdi, men som et forsøk på å reflektere omsetningspris i markedet.

Prosjektfinansieringsselskaper tilrettelagt av CPF omsettes ikke på regulerte markeder eller andre utførelsesplasser. Det er derfor ikke mulig å sammenligne priser mellom ulike utførelsesplasser, og det knytter seg derfor stor usikkerhet til prisingen av slike instrumenter.

Før det eventuelt foreslås en kurs som i vesentlig grad avviker fra siste omsetningskurs skal megler kontakte compliance for nærmere vurdering.

For øvrig vises det særlig til Alminnelige forretningsvilkår punkt 9.1

Formidling av tegninger i emisjoner tilrettelagt av Clarksons Securities AS

CPF kan opptre som med-tilrettelegger/salgsagent i emisjoner tilrettelagt av Clarksons Securities AS. I slike tilfeller vil mottatte tegninger formidles til Clarksons Securities AS.

Evaluering og oppdatering av rutiner for best mulig resultat

CPF skal jevnlig kontrollere sine systemer og retningslinjer for ordreutførelse for å avdekke og utbedre eventuelle svakheter. Compliance i CPF vil gjennomgå denne rutinen årlig, eller ved relevante endringer i CPF' virksomhet.